Lietuvos Respublikos ambasada Kroatijos Respublikoje, Juodkalnijai, Kosovo Respublikai ir Šiaurės Makedonijos Respublikai

Aktualios ekonominės informacijos suvestinė

2026 m. gegužės mėn.

Data	Pateikiamos informacijos apibendrinimas	Informacijos šaltinis
Bendra ekonominė informacija		
05-01	**Kroatijos statistikos biuro duomenimis, 2026 m. balandį infliacija Kroatijoje išaugo iki 5,8 % – tai aukščiausias lygis nuo 2023 m., daugiausia dėl 17,5 % šoktelėjusių energijos kainų.** Eurostato duomenys rodo, kad Kroatija užėmė antrą vietą pagal infliacijos lygį ES po Bulgarijos. Valdžios atstovai infliacijos augimą daugiausia priskyrė pasauliniams energetikos sukrėtimams, kartu įspėdami, kad aukštos paslaugų kainos gali išlaikyti aukštą infliaciją turizmo sezono metu.	Snažan rast inflacije u travnju, veću od Hrvatske ima jedino Bugarska - HRT
05-05	**Lietuvos pastatų priežiūros ir inžinerijos grupė „Civinity“ perka Kroatijos liftų bendrovę „Metus“ iš Švedijos technologijų grupės „Sdiptech“.** Šis sandoris žymi pirmąjį didelį „Civinity“ plėtros žingsnį už Baltijos ir Šiaurės šalių regiono ribų. „Metus“, kurioje dirba apie 280 darbuotojų ir kurios pajamos praėjusiais metais siekė apie 19 mln. eurų, specializuojasi liftų gamyboje, montavime ir priežiūroje, įmonė vykdo projektus visoje Europoje. „Civinity“ teigia, kad šis įsigijimas yra platesnės strategijos, kuria siekiama sukurti regioninę inžinerijos, pastatų valdymo, būsto paslaugų ir skaitmeninių sprendimų platformą Pietų Europoje, dalis. Bendrovė pranešė, kad 2025 m. jos pajamos siekė 100,4 mln. eurų, o šiais metais ji planuoja apie dešimt įsigijimų, plėsdama veiklą į tokias šalis kaip Kroatija, Slovėnija, Lenkija, Vengrija, Suomija, Estija, Čekija ir Slovakija.	Litvanska grupacija Civinity preuzima hrvatski Metus
05-20	**Dvylika Prancūzijos ir daugiau nei 60 Kroatijos įmonių dalyvavo Kroatijos ir Prancūzijos verslo forume, kurį surengė Kroatijos prekybos rūmai (HGK) Zagrebe**. HGK pirmininkas Luka Burilovič pažymėjo, kad šio renginio tikslas – stiprinti įmonių ryšius, skatinti investicijas ir technologinį bendradarbiavimą, taip pat pabrėžė augantį Kroatijos ir Prancūzijos įmonių bendradarbiavimą gynybos sektoriuje.	Brojne mogućnosti za jačanje ekonomske suradnje Hrvatske i Francuske - HRT

05-20	**Kroatija paskelbė 2,9 mlrd. eurų vertės pramonės strategiją 2027–2034 m., kurioje didžiausias dėmesys skiriamas ekologiškam perėjimui, skaitmeninimui, aukštosioms technologijoms ir eksportu grindžiamam augimui.** Plano tikslas – padidinti gamybos sektoriaus dalį BVP nuo 10,6 % iki 12,5 %. Valdžios atstovai teigia, kad ši strategija skatina didesnį konkurencingumą, energijos vartojimo efektyvumą ir ilgalaikį ekonomikos augimą, taip pat padės spręsti infliacijos problemą.	Predstavljen Nacionalni plan za razvoj industrije RH do 2034. godine - Poslovni dnevnik
05-21	**Europos Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje teigiama, kad Kroatijos ekonomika toliau augs, tačiau dėl padidėjusių energijos kainų, geopolitinės įtampos ir pasaulinio neapibrėžtumo augimas bus lėtesnis nei anksčiau tikėtasi.** Prognozuojama, kad BVP augimas 2026 m. sieks 2,7 %, o 2027 m. – 2,5 %, infliacija šiais metais turėtų išaugti iki 4,6 %, o 2027 m. – sumažėti iki 2,7 %. Nepaisant sulėtėjimo, prognozuojama, kad Kroatijos ekonomika vis dar augs sparčiau nei vidutiniškai ES, tačiau šalis susidurs su nuolatiniu kainų spaudimu, ypač energijos, maisto ir paslaugų sektoriuose.	EK: Rat na Bliskom istoku usporava rast BDP-a u Hrvatskoj i EU - HRT
05-25	**Žiniasklaidos analizėje teigiama kad Kroatijai gali grėsti dideli darbo rinkos sutrikimai, nes dirbtinio intelekto diegimas sutampa su galimu ekonomikos nuosmukiu**. Manoma, kad daugiau nei 400 000 darbuotojų – apie ketvirtadalis darbo jėgos – dirba automatizavimui jautriose srityse, ypač administravimo, gamybos ir biuro darbuose. Ekspertai įspėja, kad tai gali pabloginti esamas problemas, tokias kaip visuomenės senėjimas, darbo jėgos trūkumas ir emigracija, taip pat sumažinti pradinio lygio darbo vietų skaičių, nors kai kurie teigia, kad AI taip pat gali paspartinti skaitmeninę transformaciją ir būti naudinga jaunesniems darbuotojams.	Jutarnji list - AI u Hrvatskoj može zamijeniti 400.000 radnika, niz poslova ukida se zauvijek!
Energetika, transportas, susisiekimas, klimato kaita, žaliosios technologijos		
05-06	**Kroatijos ekonomikos ministras Ante Šušnjar susitiko su Sirijos valstybinės naftos bendrovės SPC generaliniu direktoriumi, kad aptartų galimybę atgaivinti ilgą laiką nenaudojamus Kroatijos naftos bendrovės INA naftos ir dujų išteklius Sirijoje.** Jis teigė, kad tikslas – atnaujinti veiklą, kuri būtų naudinga INA ir Kroatijos ekonomikai, ir tvirtino, kad šie ištekliai, į kuriuos anksčiau buvo investuota šimtai milijonų, neturėtų ilgiau likti nenaudojami. Analitikai įspėja, kad tai vis dar yra politiškai ir ekonomiškai rizikinga dėl sankcijų ir riboto poveikio Kroatijos energijos tiekimui. INA į Sirijos rinką įžengė 1998 m., pasirašiusi gamybos pasidalijimo sutartį su Sirijos valstybine bendrove „General Petroleum Company“, o 2006 m. buvo sudaryta antroji sutartis.	Jutarnji list - Šušnjar: 'Od prvog dana činim sve što mogu kako bi se otvorio put za povratak INA-e u Siriju'

05-07	**Romoje vykusio MED9 susitikimo metu Kroatija ir Italija paskelbė apie „Romos koalicijos“ įkūrimą, siekiant pagerinti pasaulinį maisto saugumą ir trąšų tiekimo grandines, ypač atsižvelgiant į su Hormūzo sąsiauriu ir įtampa Artimuosiuose Rytuose susijusius sutrikimus**. Ši iniciatyva, kuriai bendrai pirmininkauja Kroatija, siekia stabilizuoti maisto ir trąšų srautus per tarptautinį bendradarbiavimą, investicijas ir stipresnius logistikos tinklus, taip pat spręsti kainų, stabilumo ir galimo migracijos spaudimo keliamas problemas. Susitikime Romoje dalyvavo 40 šalių atstovai, tarp jų – Arabų Lygos ir Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos (GCC) narės bei Vakarų Balkanų šalys, taip pat Jungtinių Tautų (JT) ir Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) atstovai.	Hrvatska i Italija pokrenule koaliciju za sigurnost opskrbe gnojivom - HRT
05-11	**Indijos bendrovė „AFCONS Infrastructure Limited“ laimėjo didžiausią Kroatijos istorijoje geležinkelio projektą, kurio vertė siekia 677 mln. eurų, skirtą 83 km ilgio geležinkelio koridoriaus „Dugo Selo–Novska“ modernizavimui.** Projektas apima esamos linijos rekonstrukciją, antrojo geležinkelio kelio tiesimą, stočių modernizavimą, naujų signalizacijos sistemų įdiegimą, elektros infrastruktūros tobulinimą bei daugumos geležinkelio ir kelio sankryžų pašalinimą arba atskyrimą. ES bendrai finansuojamas projektas, kurio įgyvendinimas truks beveik šešerius metus, leis traukiniams važiuoti iki 160 km/h greičiu.	Indian firm wins Croatia’s largest ever railway project worth €677 million | Croatia Week
Turizmo sektorius		
05-01	**„United Airlines“ atidarė pirmąjį tiesioginį reguliarų maršrutą tarp Niujorko ir Splito.** Naujoji „Newark–Split“ linija papildo esamą sezoninį aviakompanijos maršrutą į Dubrovniką ir, tikimasi, pagerins amerikiečių turistų galimybes pasiekti Kroatijos pakrantę bei salas. 2025 m. Kroatija sulaukė daugiau nei 850 000 amerikiečių turistų – 9 % daugiau nei ankstesniais metais.	United Airlines first direct New York–Split flight lands | Croatia Week
Moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos		
05-08	**Kroatijos įmonė „Verne“ pradėjo robotaksi paslaugą Zagrebe.** Paslauga pradėta teikti bendradarbiaujant su „Uber“ ir naudojant „Pony.ai“ technologijas. Šiuo metu eksploatuojama 10 autonominių transporto priemonių, vienos kelionės kaina yra 1,99 euro. Paslaugą išbandė apie 300 vartotojų, o laukiančiųjų sąraše yra maždaug 4 000 žmonių. „Verne“ planuoja palaipsniui plėsti paslaugų aprėptį Zagrebe ir siekia iki metų pabaigos pereiti prie visiškai autonominio veikimo, jei bus gautas reguliavimo institucijų patvirtinimas. Bendrovė taip pat svarsto galimybę plėstis į kitus Europos, Jungtinės Karalystės ir Artimųjų Rytų miestus.	Passengers give Zagreb’s new €1.99 robotaxi rides top ratings as demand grows | Croatia Week

Gynybos pramonė		
05-06	**Kroatijos dronų gamintoja „Orqa“ steigia bendrą įmonę „Orqa U.S. LLC“ su amerikiečių įmone „By Light“.** Bendrovė įsikurs Silicio slėnyje ir atidarys 17 000 kv. m gamybos įmonę, kurioje bus gaminami FPV dronai ir nepilotuojamos sistemos JAV rinkai. Pranešama, kad ši plėtra leis Kroatijos dronų technologijas integruoti į didelio masto JAV gamybos ir gynybos tiekimo grandines.	Croatia's Orqa to Produce Drones in the USA - Total Croatia
05-18	**Užsienio reikalų ministras Gordan Grlić Radman vizito Vietname metu paskelbė, kad Kroatija ir Vietnamas yra pasirengę stiprinti bendradarbiavimą gynybos pramonės srityje**. Ministrą vizito metu lydėjo Kroatijos verslo delegacija, įskaitant gynybos, technologijų įmones. Vizito metu taip pat vyko diskusijos dėl ryšių plėtros transporto, mokslo ir turizmo srityse. Šis vizitas – pirmasis oficialus Kroatijos pareigūno diplomatinis vizitas Vietname.	Hrvatska i Vijetnam spremni jačati suradnju u obrambenoj industriji - HRT
Juodkalnija		
05-06	**Jūrų reikalų ministerija pasirašė susitarimo memorandumą su „Abu Dhabi Ports Group“ atstovais, kurio tikslas – bendradarbiauti plėtojant ir modernizuojant Juodkalnijos jūrų ir logistikos infrastruktūrą**. Pasak ministerijos, memorandume numatytas bendras Baro uosto modernizavimo galimybių vertinimas, susijusios infrastruktūros ir skaitmeninių sprendimų plėtra, taip pat galimas bendradarbiavimas su Kotoro uostu. Susitarime taip pat numatytas galimas bendradarbiavimas projektuose, susijusiuose su uostų infrastruktūros plėtra ir modernizavimu, laisvosios ekonominės zonos plėtra, geležinkelių ir skaitmeninių ryšių sprendimais, Kotoro kruizinių laivų terminalo valdymu.	Memorandum of Understanding signed with Abu Dhabi Ports Group
05-11	**Juodkalnija ir Europos investicijų bankas pasirašė naujas finansavimo sutartis, kurių vertė viršija 250 mln. eurų, skirtas remti sveikatos priežiūros sektorių, geležinkelių infrastruktūrą ir įmonių perėjimą prie atsinaujinančios energetikos**. Šis finansavimo paketas apima 27 mln. eurų medicininei įrangai, 175 mln. eurų Baro–Golubovci geležinkelio modernizavimui ir 50 mln. eurų atsinaujinančios energetikos bei energijos vartojimo efektyvumo projektams.	PM Spajić, EIB President Calviño: Launch of investments worth more than EUR 250 million
05-12	**2026 m. balandį Juodkalnijos infliacija augo antrą mėnesį iš eilės ir pasiekė 3,8 %.** Šį augimą daugiausia lėmė padidėjusios degalų, maisto produktų (ypač daržovių ir mėsos), transporto, drabužių bei paslaugų, pvz., restoranų ir apgyvendinimo, kainos. Didžiausias mėnesinis kainų šuolis buvo	Monstat: Inflacija u aprilu 3,8 odsto

	užfiksuotas transporto sektoriuje – 6,1 %. Kainos nuo sausio iki balandžio buvo apie 3,1 % didesnės nei prieš metus.	
05-12	**Šiemet Baro uostas tikisi sulaukti 128 tūkst. kruizinių laivų turistų, o kitam sezonui prognozuojama dar didesnis skaičius – apie 190 tūkst.** Baro uostas kasmet fiksuoja augantį kruizinių laivų ir vienadienių lankytojų skaičių. Didžiausią turistų susidomėjimą kelia Senasis Baras, kultūros paveldas, autentiška gastronomija ir gamtos objektai. Tuo pačiu atkreipiamas dėmesys į infrastruktūros trūkumus, kuriuos būtina gerinti augančiam turistų srautui priimti.	Arrival of 190,000 cruise tourists announced for next season
05-13	**Nevyriausybinė organizacija „Eco-team“ teigia, kad ES anglies dioksido išmetimo pasienio koregavimo mechanizmas (CBAM) jau dabar mažina Juodkalnijos elektros eksportą į Italiją, net ir esant aukštesnėms kainoms Italijoje.** Kadangi CBAM padidina sąnaudas maždaug 74 eurais už MWh, jis panaikina Juodkalnijos kainų pranašumą ir daro eksportą mažiau pelningą. Ataskaitoje įspėjama, kad tai silpnina Juodkalnijos energetikos sektoriaus konkurencingumą, įskaitant su Pljevljos šilumine elektrine susijusią gamybą, ir gali sumažinti eksporto pajamas. „Eco-team“ ragina sparčiau reformuoti vidaus anglies dioksido kainodarą, siekiant prisitaikyti prie ES taisyklių.	Eco-team: CBAM already influences the market logic of electricity exports from Montenegro
05-13	**Juodkalnijos žemės ūkio prekyba 2025 m. pasiekė 1,2 mlrd. eurų, tačiau šalis išlieka itin priklausoma nuo maisto importo, o eksportas padengė tik 9,94 % importo.** Eksportas augo vos 0,8 % ir sudarė 106,2 mln. eurų, importas išaugo 9,6 % iki 1,07 mlrd. eurų, atskleisdamas didėjantį deficitą. Didžiausia prekybos partnerė išlieka Serbija (42 % Juodkalnijos eksporto ir 35,1 % importo). Eksportas daugiausia susijęs su džiovinta ir rūkyta mėsa, stipriaisiais alkoholiniais gėrimais ir vynu, o importo struktūroje dominuoja mėsa, pieno produktai, grūdai ir perdirbtas maistas.	Agricultural trade deficit growing: Montenegro imports mostly meat and dairy products, while exporting cured meat and alcohol - CdM
03-30	**Juodkalnija patvirtino JAV ir Juodkalnijos memorandumo dėl bendradarbiavimo energetikos infrastruktūros ir regioninio energetinio saugumo srityse pagrindines gaires.** Planuojamu susitarimu siekiama remti didelius energetikos projektus, įskaitant Adrijos–Jonijos jūros dujotiekį, stiprinti regioninius ryšius ir pritraukti investicijas pasitelkiant viešojo ir privačiojo finansavimo modelius. Valdžios atstovai teigia, kad šis memorandumas skirtas didinti energijos šaltinių įvairovę, gerinti infrastruktūros jungtis su kaimyninėmis sistemomis ir paversti Juodkalniją regioniniu energetikos tranzito centru.	Montenegro's gasification is back on the table: The government and the United States are preparing a memorandum of energy cooperation

05-31	**Juodkalnija siekia modernizuoti savo geležinkelių sistemą – pasirašyta 30 mln. eurų vertės sutartis su Šveicarijos gamintoju „Stadler Rail“ dėl trijų naujų elektrinių traukinių įsigijimo.** Šiuo projektu, kurį remia Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, siekiama padidinti geležinkelių transporto greitį, saugumą, energijos vartojimo efektyvumą ir aplinkosauginį veiksmingumą.	Spajic: A step closer to a modern and European railway
Kosovas		
05-12	**Balandžio mėnesį infliacija Kosove, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, išaugo iki 7,5 %.** Tai daugiausia lėmė padidėjusios transporto ir energijos išlaidos. Transporto kainos padidėjo daugiau nei 16 %, o būsto, elektros, dujų ir kuro kainos – apie 15 %. Maisto, restoranų paslaugų ir namų ūkio prekių kainos taip pat didėjo. Pažymima, kad transportas ir energetika tebėra pagrindiniai infliacinio spaudimo veiksniai Kosove.	bne IntelliNews - Kosovo’s annual inflation rises to 7.5% in April
05-17	**Remiantis 2025 m. Tarptautinio valiutos fondo duomenimis, Kosovas buvo pripažintas antra skurdžiausia šalimi Europoje.** Ataskaitoje pabrėžiama, kad šalis turi nedidelę, paslaugomis grindžiamą ekonomiką, didelį jaunimo nedarbą ir priklausomybę nuo piniginių perlaidų. Taip pat pažymima, kad ribotas tarptautinis pripažinimas ir toliau trukdo investicijoms bei integracijai. Tuo pačiu metu ekonomistai įspėja, kad balandžio mėn. 7,5 % infliacija daro didelį poveikį namų ūkiams ir įmonėms.	Kosova, vendi i dytë më i varfër në Evropë. Rritja e inflacionit vlerësohet si “kancer” i ekonomisë - KOHA.net
05-18	**Kosovas, bendradarbiaudamas su Turkija, pradėjo statyti pirmąją šalies šaudmenų gamyklą.** Gamykla statoma bendradarbiaujant su Turkijos valstybine gynybos įmone MKE (Makina ve Kimya Endüstrisi A.Ş.). Iš pradžių gamykloje bus gaminami 5,56 mm ir 7,62 mm kalibro šaudmenys, o ateityje planuojama plėsti veiklą ir pradėti gaminti dronus. Planuojama, kad gamykla per metus pagamins apie 20 mln. šovinių ir turės visą gamybos, bandymų bei kokybės kontrolės sistemą, o techninį mokymą ir žinias suteiks Turkijos partneriai.	The construction of the first ammunition factory in Kosovo - KoSSev - has begun
05-21	**Kosovas rizikuoja prarasti daugiau nei 250 mln. eurų iš ES augimo plano, jei nesilaikys reformų terminų.** Europos Komisija jau patvirtino išmokas kitoms Vakarų Balkanų šalims, tačiau Kosovas dar nepateikė prašymo dėl kitos išmokos dėl vėlavimo įgyvendinti reikiamus reformų etapus. Iki 2026 m. birželio pabaigos rizikuojama prarasti apie 90 mln. eurų, o vėliau šiais metais gali būti prarasta dar daugiau nei 160 mln. eurų, jei sąlygos nebus įvykdytos. Pareigūnai teigia, kad pažangą stabdo politinis nestabilumas ir būtinybė gauti Asamblėjos pritarimą pagrindinėms reformoms.	Kosova deri në fund të vitit rrezikon të humbë mbi 250 milionë euro nga Plani i Rritjes - KOHA.net

05-22	**Amerikos prekybos rūmai Kosove paragino Kosovo institucijas atsisakyti trumpalaikių finansinės pagalbos priemonių ir sutelkti dėmesį į ilgalaikes ekonomines reformas.** Jie įspėjo, kad vienkartinės išmokos ir vartojimu grindžiama politika suteikia tik laikiną palengvėjimą ir nepadeda išspręsti struktūrinių problemų, tokių kaip priklausomybė nuo importo ir silpna vidaus gamyba. Vietoj to Amerikos prekybos rūmai paragino daugiau investuoti į infrastruktūrą, energetiką, švietimą, skaitmenines sistemas ir darbo jėgos ugdymą.	AmCham expresses its concern regarding one-time financial support measures – AMCHAM KOSOVO
05-25	**Kosovo mokesčių administracija paskelbė, kad nuo birželio 1 d. tarp įmonių ir fizinių asmenų nebus leidžiami grynųjų pinigų mokėjimai, viršijantys 2 000 eurų**. Mokėjimai, viršijantys 2000 eurų, turės būti atliekami tik per bankų sistemą arba kitomis elektroninėmis mokėjimo formomis.	Nga 1 Qershori, ndalohen pagesat me para të gatshme mbi 2 mijë euro
05-28	**Nuo birželio 1 d. Kosovo vyriausybė pradės įgyvendinti 2 mln. eurų vertės aviacijos subsidijų programą, pagal kurią oro linijoms už kiekvieną išeivijos keleivį bus skiriama nuo 3 iki 6 eurų, siekiant sustiprinti vasaros kelionių maršrutus.** Programa skirta maršrutams į šalis, kuriose gyvena gausios Kosovo išeivijos bendruomenės, jos tikslas – užkirsti kelią skrydžių atšaukimams bei pagerinti susisiekimą. Išmokos priklausys nuo skrydžių įvykdymo rodiklių, keleivių skaičiaus ir naujų maršrutų veiklos rezultatų.	Nga 1 qershori aviokompanitë përfitojnë 3 deri në 6 € për secilin mërgimtar që e sjellin në Kosovë - KOHA.net

Rengėjai:

Lietuvos Respublikos ambasados Kroatijoje pirmoji sekretorė Monika Burkauskienė, +385 1 644 77 85, monika.burkauskiene@urm.lt